

Mødet den 27. Juli 1908.

Fraværende: Jul. Andersen, Drescher, Moustén, S. Petersen og Rahr.

1. (J. Nr. 221—1908). I Anledning af den i Mødet den 16. Juli d. A. behandlede Skrivelse fra A/S. »**Aarhus elektriske Sporvej**« om Approbation paa forskellige Sporændringer samt paa en hurtigere Amortisering af den dertil og til Anskaffelsen af 10 Bivogne anvendte Kapital forelaa Indstilling fra Budgetudvalget om, at Amortisationen i Udstillingsaaret maa ske med højst 35000 Kr. og derefter med højst 15000 Kr. aarlig.

M a g n u s N i e l s e n ansaa Amortisationstiden for vel kort og kunde højst anbefale en Amortisationstid paa 20 Aar.

S i m o n s e n kunde tænke sig, at det vilde være fordelagtigst baade for Byen og Selskabet, om dette lejede nogle Vogne. Derved vilde man blive fri for at have overflødige Vogne staaende i 5 eller 10 Aar uden Anvendelse. Af Hensyn til den nordre Bydel, som vilde være bedst tjent med, at Sporvognene kunde befordre det størst mulige Antal Passagerer, kunde han dog gaa med.

F o r m a n d e n ansaa det for tvivlsomt, om der kunde lejes Vogne for Udstillingssommeren. Det drejede sig her om en ekstraordinær Foranstaltning, og derfor maatte man finde sig i en ekstraordinær Amortisation. Dersom der skulde

bestilles ny Vogne, maatte der træffes en Afgørelse nu.

Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 232—1908). Spørgsmaal om offentlig Undersøgelse i Anledning af en **Offentliggørelse i »Aarhus Stiftstidende« af Byraadsreferatet** for det lukkede Møde den 4. d. M.

Formanden erindrede om, at det i forrige Møde var blevet vedtaget at indlede Undersøgelse angaaende »Jyllandspostens« Offentliggørelse af de Dokumenter, der vedrørte Sagen om Overdragelsen af Aarhus Møllens Grund til Kommunen. Siden sidste Møde havde »Aarhus Stiftstidende« imidlertid offentliggjort et fuldstændigt Aftryk af Referatet for det lukkede Møde den 4. Juli angaaende denne Sag. Dette var mere alvorligt end »Jyllandspostens« Offentliggørelse af Sagens Akter, og det syntes ubegribeligt, at et Blad ikke undsaa sig ved at offentliggøre, hvad Byraadets Medlemmer udtalte i Tillid til, at deres Udtalelser blev hemmeligholdt; men Byraadet maatte altsaa nu være paa det rene med, at man havde et Blad, der vilde være dette bekendt. Han kunde derfor stille Forslag om, at Undersøgelsen angaaende »Jyllandspostens« Offentliggørelse af Akterne blev udvidet til ogsaa at omfatte »Aarhus Stiftstidendes« Offentliggørelse af Referatet.

Magnus Nielsen var ikke Jurist, saa han maatte overlade det til Formanden som Jurist at tage Ansvaret for, hvorvidt der forelaa tilstrækkeligt Grundlag for en offentlig Undersøgelse. Han havde ikke stemt for Undersøgelsen angaaende »Jyllandspostens« Offentliggørelse af Dokumenterne, og han havde hørt, at Byraadets Beslutning om Undersøgelse var ikke alene uklog, men ogsaa

latterlig, og han kunde ikke gaa med til at gøre Byraadet til Grin.

Formanden kunde selvfølgelig ikke forhindre, om nogen vilde gøre Grin med Byraadets Beslutninger. Det var jo altid et Skøn, hvorvidt der var tilstrækkelig Grund til Undersøgelse eller ej, men da der kunde være et strafbart Forhold til Stede med Hensyn til denne Sag, var Undersøgelse paa sin Plads.

Mikael Johansen havde ikke stemt for sidste Beslutning og kunde heller ikke stemme for Undersøgelse angaaende »Stiftstidendes« Offentliggørelse af Referatet. Det undrede ham, at Sagens Akter angaaende Undersøgelsen mod »Jyllandsposten« ikke blev læst op, saa man kunde se, hvor langt der var naaet, og han kunde — i Lighed med hvad der var paapeget i en Avis — tilraade, at Undersøgelsen begyndte med de Eksemplarer af Forhandlingerne, som havde ligget fremme i Forhallen til Byraadssalen, hvorfra de muligvis kunde være fjernede, for Skylden laa sikkert ikke hos noget Byraadsmedlem og endnu mindre hos nogen Funktionær. Han forstod i det hele taget ikke, hvorfor den omhandlede Sag skulde behandles for lukkede Døre.

Formanden havde ikke oplæst den Rapport, Politiet havde optaget angaaende »Jyllandspostens« Offentliggørelse, da denne Sag ikke laa for. Det vilde være et mærkeligt Begreb om »mit« og »dit«, hvis Referenterne tilegnede sig Eksemplarer af Forhandlingerne, hvis saadanne skulde have ligget ude i Forhallen.

Mikael Johansen havde ikke sagt, at nogen af Referenterne havde tilegnet sig Referatet i Forhallen.

Formanden kunde saa ikke tænke sig, hvem der skulde have gjort det.

Simonsen ansaa det foreliggende Tilfælde for langt alvorligere end »Jyllandspostens« Indiskretion, idet der her var bragt Udtalelser frem, der var faldne under den bestemte Forudsætning, at de ikke vilde komme udenfor Byraadssalen. Derved kunde Byens Interesse lide Skade. Dersom denne Sag skulde gaa upaataalt hen, maatte Medlemmerne fra hans Side lægge alle Hensyn til Side og for Konkurrencens Skyld fremdrage det af de hemmelige Forhandlinger, de ønskede at benytte.

Harald Jensen kunde ikke forstaa de Herrer Magnus Nielsens og Mikael Johansens Standpunkt. I Byraadet blev der ofte drøftet Ting, som aldeles ikke maatte komme offentlig frem f. Eks. Ekspropriationer. Han kunde derfor ikke se, at der skulde være noget latterligt ved at tage denne Undersøgelse op, og han maatte slutte sig til Formandens Udtalelse om, at denne Sag maatte fremmes saavel som den første. Dersom Undersøgelsen ikke førte til noget, kunde han og de Medlemmer, der arbejdede ved det socialdemokratiske Blad, fremtidig ikke tage Hensyn, men maatte af Konkurrencehensyn offentliggøre, hvad de ønskede af Byraadets Forhandlinger. De Smaahistorier, der af og til var bragt frem fra de lukkede Møder, betød ikke meget, men her var man ved en Sag, hvor store Interesser stod paa Spil, saa der maatte gøres noget for at faa den Slags Offentliggørelser stoppet i Tide.

Müller pegede paa, at alle Udtalelserne paa et vist Tidspunkt kom offentlig frem, idet Forhandlingerne skulde afleveres til Bibliotekerne.

Mikael Johansen mente, at Sager som den om Møllens Overdragelse altid burde behandles

for aabne Døre; men hvad der blev behandlet i lukkede Møder maatte naturligvis ikke komme frem som nu sket ved »Stiftstidendes« Offentliggørelse af Referatet. For lukkede Døre maatte man forøvrigt ikke sige andet, end hvad man kunde staa ved.

Nørgaard var som Regel en Modstander af Sagsanlæg og tvivlede ogsaa paa, at Undersøgelsen førte til noget. Han kunde ikke følge Hr. Mikael Johansens Udvikling, for det kom jo ikke an paa, om det var uheldigt, at Medlemmerne havde sagt dette eller hint. Hr. Harald Jensens ikke helt uberettigede Trussel syntes imidlertid at gøre det nødvendigt at foretage Undersøgelsen, saa man om muligt kunde faa oplyst, hvorfra de meget omtalte Indiskretioner stammede, saa der kunde sættes en Stopper for saadant, der ikke kunde være til Kommunens Gavn.

Harald Jensen havde ikke fremsat nogen Trussel, men kun hævdet, at hans Blad maatte være ligestillet med Byens andre Blade. Der sad i Byraadet tre af »Demokratens« Medarbejdere med Mundkurv paa, og alle vilde sikkert indrømme, at de ikke havde gjort sig skyldig i nogen Indiskretion, men det skulde synes lidt underligt, at de ikke kunde have samme Ret som andre. Kunde Formanden derfor ikke ordne det saaledes, at Forhandlingerne for lukkede Døre var beskyttede, maatte »Demokratens« Medarbejdere staa lige med andre Journalister. Til Hr. Mikael Johansen maatte han sige, at han og hans Parti ønskede alle Sager saavidt muligt behandlet for aabne Døre, men skulde nogen Sag grundigt undersøges og overvejes, maatte det være Sagen om Møllens Overdragelse, og det maatte nødvendigvis ske for lukkede Døre. En saa vanskelig Sag, der kunde ses

fra mange Sider, maatte behandles med stor Varsomhed, og derfor egnede den sig ikke til offentlig Behandling. Med Sager om Byens Udvidelse var der næsten altid forbundet personlige Interesser, saa en Behandling for lukkede Døre var nødvendig. Dersom der fra et Forretningskontor blev fjernet og offentliggjort vigtige Papirer, vilde dog enhver sætte Himmel og Jord i Bevægelse for at finde Gerningsmanden, og selv om man i nærværende Tilfælde ikke naaede noget Resultat, vilde det dog blive konstateret, at saadanne Forhold ikke taaltes.

J a k o b J e n s e n hævdede, at Byraadet for at varetage Borgernes Interesser undertiden maatte behandle en eller anden Sag for lukkede Døre, og at Byraadets Medlemmer da havde en uafviselig Pligt til at tie stille. Det kunde ikke overlades til de enkelte Medlemmer at skønne over, om der maatte røbes noget eller ikke. De Funktionærer, der havde Adgang til Akterne, var saa faste, at de sikkert ikke havde røbet noget. Indiskretioner som denne kunde man ikke lade passere, selv om den omhandlede Sag vel nok var af en saadan Beskaffenhed, at Indiskretionen maaske ikke gjorde saa forfærdelig meget, men i andre Tilfælde kunde Sagen have været ganske anderledes alvorlig. Her drejede det sig jo særlig om et Løfte, der var givet til Hr. Weiss, og som Udvalget følte sig bundet ved.

F o r m a n d e n gjorde gældende, at Byraadet maatte beslutte, hvad der skulde offentliggøres. Undersøgelse mod »Stiftstidende« var en nødvendig Konsekvens af Undersøgelsen mod »Jyllandsposten«. Tiden maatte vise, hvad der kom ud af Undersøgelsen, men det kunde jo tænkes, at den kunde foranledige en Lov om Hemmelighol-

delsespligt til Beskyttelse af Byraadenes Ret i saa Henseende.

M i k a e l J o h a n s e n mente at spore, at man sigtede ham for Indiskretionen, og han maatte derfor bestemt hævde, at han i denne Sag ingen som helst Forbindelse havde haft med »Jyllands-posten«.

M a g n u s N i e l s e n havde hørt noget om, at »Jyllandsposten« truede med Kontrasøgsmaal for uberettiget Anmeldelse.

Det vedtoges at begære Undersøgelsen udstrakt til ogsaa at gælde »Aarhus Stiftstidendes« Offentliggørelse af Referatet.

3. (J. Nr. 238—1908). Til Medlemmer af **Sessionen** for 1909 valgtes Jul. Andersen, Drescher, Mikael Johansen og Müller.
4. (J. Nr. 2⁶¹—1908). Andragende om Ændring i Vilkaarene i en i 1899 meddelt **Dispensation fra § 21 i Bygningsloven** for Matr. Nr. 762.

M i k a e l J o h a n s e n vilde anbefale Dispensationen overensstemmende med Bygningskommissionens enstemmige Udtalelse.

J. C. P e t e r s e n oplyste, at Dispensationen i sin Tid blev meddelt paa det udtrykkelige Vilkaar, at det tinglæstes paa Ejendommen, og man kunde derfor ikke af Hensyn til Konsekvenserne tilraade at imødekomme Andrageren. Hele Gaardfladen var kun 30 □ Alen, og Dispensationen var ualmindelig stor og kun givet paa Betingelse af, at de to Etager ikke benyttedes til Beboelse.

M a g n u s N i e l s e n fandt Sundhedskommissionens Afgørelse meget despotisk og anbefalede Byraadet at følge Bygningskommissionen.

V e s t e s e n mente, at saafremt Ændringen i Vilkaarene tillodes, maatte den Betingelse knyttes

til, at der skulde indlægges W. C., saa snart Forholdene tillod det.

J a k o b J e n s e n ansaa det for meget uheldigt, om Deklarationen skulde omstødes, og kunde derfor tilraade Byraadet at nægte at anbefale.

Andragendet kunde ikke anbefales.

5. (J. Nr. 187—1908). Skrivelse fra Indenrigsministeriet med Approbation paa en Takst af 80 Øre pr. Dag for **Ophold paa Fattiggaardens Lemmeafdeling** fra 1. Juli d. A. at regne.

Til Efterretning.

6. (J. Nr. 23—1908). Beretning om **Kommunehospitalets Virksomhed** i 1907—08.

Til Efterretning.

7. (J. Nr. 23—1908). Regnskabet over Etatsraad **Meulengracht og Hustrus Hospitalslegat** gik til Revision.

